

Bakgrund

Sedan 1 januari 2002 klassificeras samtliga receptförskrivna läkemedel inom Region Östergötland (RÖ) som "allmänläkemedel" eller "klinikläkemedel". Från och med 2010 finns ytterligare en kategori: "fokusläkemedel". Denna klassifikation styr kostnadsansvaret för på öppenvårdsapotek uthämtade läkemedel inom förmånen.

Kostnaden för allmänläkemedel belastar den vårdcentral som patienten (östgöten) är listad vid i samband med uthämtningstillfället - oavsett förskrivare.

Kostnaden för klinikläkemedel belastar:

- den sjukhusklinik som förskrivningen sker från
- Hälso- och sjukvårdsnämnden vid förskrivning från vårdcentral, privatpraktiserade läkare utan vårdavtal som reglerar läkemedelsförskrivning, pensionerad förskrivare, fritidspraktiker eller läkare verksam utanför Östergötland.

Kostnaden för fokusläkemedel belastar:

- den sjukhusklinik som förskrivningen sker från
- den vårdcentral som förskrivningen sker från
- Hälso- och sjukvårdsnämnden vid förskrivning från privatpraktiserande läkare utan vårdavtal som reglerar läkemedelsförskrivning, pensionerad förskrivare, fritidspraktiker eller läkare verksam utanför Östergötland.

Klassifikation

Grundregeln är att licensläkemedel, ex temporeberedningar samt läkemedel för parenteralt bruk alltid är klinikläkemedel.

Därefter sker en uppdelning i allmän-, fokus- och klinikläkemedel. Denna är pragmatisk och styrs i första hand av lokalt förskrivningsmönster med hänsyn taget till kostnad per apoteksexpedition. Ju mindre andel av förskrivningen som sker från vårdcentral och ju dyrare en genomsnittlig expedition är, desto större sannolikhet att läkemedlet klassificeras som klinikläkemedel.

I tredje hand tas hänsyn till sammanhållen bedömning inom grupp eller grupper av läkemedel som används vid samma indikation.

För läkemedel som tidigare ej förskrivits inom förmånen gäller att dessa hanteras som klinikläkemedel tills en aktiv omklassifikation sker. Detta kan antingen ske efter utredning och på förslag från Läkemedelskommittén ELLER i enklare fall då ett nytt läkemedel faller inom en grupp som redan är klassificerad som allmänläkemedel och ej har särskilda egenskaper som motiverar en omklassning. I dessa fall tas beslut av läkemedelsenheten.

Klinik- och fokusläkemedel

I listan med klinikläkemedel finns gällande klassifikation för vad som är klinikläkemedel. Eventuella förändringar aktuellt år har gul markering. I listan med fokusläkemedel finns gällande klassifikation för fokusläkemedel.

I listan med landstingssolidariskt finansierade läkemedel finns gällande klassifikation för de läkemedel som finansieras solidariskt av regionen via Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Alla ATC-koder som inte finns med i nämnda listor är allmänläkemedel.

Definierade klinikläkemedel i RÖ 2023

Denna förteckning omfattar samtliga läkemedel som genom aktivt beslut inom RÖ, på rekommendation från Läkemedelskommittén, blivit klassificerade som klinikläkemedel. Till dessa tillkommer 1/ licensläkemedel 2/ läkemedel som under innevarande år är nya substanser/nya ATC-koder samt 3/ läkemedel som EJ tidigare förskrivits inom läkemedelsförmånen. För dessa läkemedel gäller att de hanteras som klinikläkemedel tills ett aktivt beslut - normalt inför årsskifte - tas om klassifikation som allmän- eller klinikläkemedel. SOM GRUNDREGEL är även extemporeberedningar samt parenterala beredningsformer klinikläkemedel.

ATC-kod Läkemedelsgrupp

Angiven ATC-kod omfattar samtliga underordnade koder. Så innebär t ex A04A A att A04A A01 ondansetron, A04A A02 granisetron, A04A A03 tropisetron samt A04A D01 skopolamin samtliga räknas som klinikläkemedel.

 Förändring jämfört tidigare år

ATC-grupp A Matmältningsorgan o ämnesomsättning

A04A A	Serotonin (5HT ₃) receptorantagonister	
A05	Gallsyror och koleretika	
A07	Antidiarroika och medel vid intestinala infektioner och inflammationer	
A09A A	Digestionsenzymer	
A14	Anabola steroider	
A16	Övriga medel för matmältning och ämnesomsättning	Observera att A16A B02 och A16A X06 är landstingssolidariskt finansierade läkemedel (HSN)

ATC-grupp B Blod o blodbildande organ

B01A B	Heparingruppen	
B01AC	Trombocytaggregationshämmande medel	Observera att B01A C04, B01A C06, B01A C07, B01A C30 är allmänläkemedel
B01A D	Enzymer	
B01A X	Övriga antitrombotiska medel	
B02B A	Vitamin K	
B02B D	Koagulationsfaktorer	Gruppen är landstingssolidariskt finansierade läkemedel (HSN)
B02B X04	romiplostim	
B02B X05	eltrombopaq	
B03A C	Trevärt järn, parenterala preparat	
B03X A	Övriga medel vid anemier	
B05	Blodsubstitut och infusionsvätskor	
B06A C	Medel använda vid ärftliga angioödem	

ATC-grupp C Hjärta och kretslopp

C01B A	Antiarytmika klass IA
C01B B	Antiarytmika klass IB
C01B C	Antiarytmika klass IC
C01B D	Antiarytmika klass III
C01C A04	dopamin
C01C A07	dobutamin
C01C A14	dopexamin
C01E	Övriga medel vid hjärtsjukdomar
C02A C01	klonidin
C02A C02	guanfacin
C02K	Övriga antihypertensiva medel
C08C A06	nimodipin
C09D X04	valsartan och sakubitril

C10A X13	evolokumab
C10A X14	alirokumab

ATC-grupp D Hud

D05B	Medel vid psoriasis för systemiskt bruk
D06B B10	imikvimod
D06B X02	ingenolmebutat
D10B A01	isotretinoin
D11A H05	dupilumab

ATC-grupp G Urin- och könsorgan samt könshormoner

G02B A03	Plastiskt intrauterint preventivmedel
G02C	Övriga medel för gynekologiskt bruk
G03	Könshormoner
G04B E01	alprostadil
G04B E03	sildenafil
G04B E08	tadalafil

ATC-grupp H Hormoner, exkl könshormoner

H01A	Hypofysframlobens hormoner samt analoger
H01B A	Antidiuretiskt hormon, ADH
H01C	Hypotalamushormoner
H04	Pankreashormoner
H05	Medel som reglerar kalciumomsättningen

ATC-grupp J Infektionssjukdomar

J01B	Amfenikoler	
J01C A01	ampicillin	
J01C A11	mecillinam	
J01C E	Betalatamaskänsliga penicilliner	Observera att J01C E02 fenoxyimetylpenicillin (pc V) är allmänläkemedel.
J01C F02	kloxacillin	
J01C R05	piperacillin, med enzymhämmare	
J01D C02	cefuroxim	
J01D D01	cefotaxim	
J01D D02	ceftazidim	
J01D D04	ceftriaxon	
J01D E01	cefepim	
J01D D63	ceftriaxon och kombinationer	Ersatte J01DD54 2018
J01D F	Monobaktamer	
J01D H	Karbapenemer	
J01F G	Streptograminer	
J01G	Antibakteriella aminoglykosider	
J01X A	Antibakteriella glykopeptider	
J01X B	Polymyxiner	
J01X D	Imidazolderivat	Observera att metronidazol i peroral och dermatologisk beredning, samt tinidazol i peroral beredning har annan ATC-kod och är allmänläkemedel.
J01X X08	linezolid	
J01X X11	tedizolid	
J02A	Antimykotika för systemiskt bruk	Observera att J02A C01 flukonazol i peroral beredningsform är allmänläkemedel.
J04A	Medel mot tuberkulos	
J04B	Medel mot lepra	
J05A A	Tiosemikarbazoner	
J05A B04	ribavirin	
J05A B06	ganciklovir	
J05A B14	valganciklovir	
J05A C	Cykliska aminer	
J05A D	Fosfonsyraderivat	

J05A E	Proteashämmare	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN) förutom J05AE30 nirmatrelvir/ritonavir som är klinikläkemedel.
J05A F	Nukleosider och nukleotider	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN)
J05A G	Icke nukleosidanaloger	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN)
J05A J	Integrashämmare	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN)
J05A P	Antivirala medel för behandl av HCV infektioner	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN)
J05A R	Virushämmande medel mot hivinfektioner, kombinationer	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN)
J05A X	Övriga antivirala medel	Gruppen är regionsolidariskt finansierad (HSN)
J06	Immunsera och immunglobuliner	
J07B M	Papillomvirusvacciner	
J07B H01	Vaccin mot rotavirus (humant)	
J07B K02	Vaccin mot bältros	

ATC-grupp L Tumörer och rubbningar i immunsystemet

L Hela gruppen

ATC-grupp M Rörelseapparaten

M01C Specifika antireumatiska medel
M03A Muskelavslappnande medel, perifert verkande
M03B X Övriga muskelavslappnande medel, centralt verkande
M05B A03 pamidronat
M05B A06 ibandronat
M05B C Benmorfogenetiska proteiner
M09 Övriga medel för sjukdomar i rörelseapparaten

ATC-grupp N Nervsystemet

N01 Anestetika
N02C X Övriga migränmedel
N02C D Övriga migränmedel
N02B G Övriga analgetika och antipyretika
N02B F Gabapentinoids
N03 Antiepileptika
N04 Medel vid parkinsonism
N05A Neuroleptika
N05C D08 midazolam
N06AX27 esketamin
N06B Psykostimulantia, medel vid ADHD och nootropika
N07A Parasympatomimetika
N07B C Medel vid opioidberoende
N07CA01 betahistin
N07X Övriga medel (med verkan på nervsystemet)

OBS! Demensläkemedel inom gruppen N06D kolinesterashämmare är allmänläkemedel!

ATC-grupp P Antiparasitära, insektsdödande och repellerande medel

P01A A Hydroxikinolinderivat
P01A C Dikloracetamid derivat

P01A X	Övriga medel mot protozoer
P01B	Malariamedel
P01C	Medel mot leishmaniasis och trypanosomiasis

ATC-grupp R Andningsorganen

R03D X	Övriga systemiska medel för obstruktiva lungsjukdomar
R05C B13	dornas alfa
R07	Övriga medel vid sjukdomar i andningsorganen

ATC-grupp S Ögon och öron

S01B	Antiinflammatoriska medel
S01E	Medel vid glaukom samt miotika
S01F	Mydriatika och cykloplegika
S01L	Medel vid kärlsjukdomar i ögat
S01X	Övriga medel vid ögonsjukdomar

ATC-grupp V Varia

V01	Allergener	
V03	Medel vid förgiftningar, överdoseringar mm	Observera att V03AA är allmänläkemedel
V04	Diagnostiska medel	
V06	Näringspreparat	
V07A B	Tekniska hjälpmedel - vehiklar	

ATC-grupp Y Förbrukningsartiklar

Y73	Speciallivsmedel	
Y75	Livsmedel för särskilda näringsändamål (Förmån)	
Y85	Gaskostnader	
Y90	Förbrukningsartiklar - stomi	
Y92	Förbrukningsartiklar - diabetes	Observera att Y92AA, Y92A B, Y92AC, Y92AD, Y92BA, Y92CB, Y92CC, Y92DA, Y92DB, Y92EA och Y92GB är allmänläkemedel.
Y93	Förbrukningsartiklar - läkemedelsnära	

Övriga förskrivningar

Oavsett ATC-kod	Beredningar	Samtliga varor med beteckningen "beredning" klassas som kliniskläkemedel.
Oavsett ATC-kod	Licenspreparat	Samtliga varor med beteckningen "licenspreparat" klassas som kliniskläkemedel
Oavsett ATC-kod	Sjukhusvara	Samtliga varor med beteckningen "sjukhusvara" klassas som kliniskläkemedel

Definierade fokusläkemedel i RÖ 2023

Denna förteckning omfattar samtliga läkemedel som genom aktivt beslut inom RÖ, på rekommendation från Läkemedelskommittén, blivit klassificerade som fokusläkemedel.

ATC-kod Läkemedelsgrupp

Angiven ATC-kod omfattar samtliga underordnade koder.

 Förändring jämfört tidigare år

ATC-grupp B Blod o blodbildande organ

**OBS Fr o m 2020 är B01AE07, B01AF01,
B01AX06, B01AF02 och B01AF03
allmänläkemedel**

ATC-grupp N Nervsystemet

N05C H01 melatonin

